

# ZOŁNIERZ REWOLUCJI

408813 III Res.



**PISMO POŚWIĘCONE CZYNOWI REWOLUCYJNEMU ZOŁNIERZA POLSKIEGO.**

**Panowaniu kapitalistów, obszarników i żandarmów w Polsce nadchodzi kres. Czerwona Armja zadała im cios śmiertelny. Żołnierz polski winien dokonać reszty: odebrać władzę ministrom i generałom i przekazać ją rządowi Rad Robotniczo-Żołnierskich.**

## Zwycięskim szlakiem.

Zwycięskim szlakiem Czerwonej Armji posuwa się naprzód rewolucja w Polsce.

Na ziemiach, wyzwolonych z pod panowania kapitalistów, obszarników i żandarmów odbywa się organizacja nowego porządku.

Wszędzie, dokąd przybyły wojska sowieckie, powstają, jak grzyby po deszczu, komitety fabryczne w miastach i folwarczne po wsiach, tworzą się komitety rewolucyjne miast, powiatów i gmin, organy bezpieczeń-

stwa publicznego, instytucje gospodarcze i żywnościowe, wreszcie oddziały czerwonej gwardji z pośród miejscowych robotników.

Wre gorączkowa praca nad budową Polski Robotniczej, nad zakładaniem pierwszych fundamentów i rusztowań, na których państwo proletariackie wznosić się będzie. Fabryki i majątki dziedziców przechodzą na własność ludu roboczego pod zarządek komitetów fabrycznych i folwarcznych. Robotnicy wsi i miast

przestają harować na burżuazję, stając się kowalami własnego szczęścia.

Ruchem tym kieruje Tymczasowy Komitet Rewolucyjny Polski, którego teren działalności rozszerza się coraz bardziej, w miarę posuwania się Armji Czerwonej naprzód. Jest to tymczasowy rząd robotników w miejscowościach uwolnionych od jarzma burżuazyjnego. Tymczasowość jego polega na tym, że gdy w całej Polsce wybuchnie rewolucja, proletariąt polski wyłoni wewnątrz kraju nowy rząd Rad Delegatów Robotniczo-Żołnierskich.

Podobnie tymczasową jest organizacja oddziałów czerwonej gwardji.



Oddziały te pełnić będą służbę na tyłach wojsk sowieckich, stając się zawiązką i kadrą Czerwonej Armji Polskiej, którą Rząd Rewolucyjny w Warszawie powoła do życia.

**Rewolucyjny Komitet Polski ogłosił rząd Piłsudskiego, rząd burżuazji i jej fagasów z Witosem i Daszyńskim na czele za pozbawiony władzy.**

**Żołnierz polski musi ten rząd obalić**

Musi to uczynić jaknajprędzej, jeżeli chce, aby wojna się skończyła, aby zapanował nareszcie trwały pokój.

Panowie dyplomaci i ministrowie nie wyrzekli się apetytów żaborecznych, lecz myślą dalej o tym, jakby straty swoje powetować na robotnikach Rosji i Ukrainy, myślą o dalszej wojnie.

Rozejm, którego domagają się od Rosji Sowieckiej, potrzebny im jest

dla zebrania nowych sił i sprowadzenia nowych zapasów broni. Prasa burżuazyjna w Polsce nie tai się z temi zamiarami. Żandarmerja poluje na rekrutów, ciągnąc ich siłą do wojska. Krew ludu polskiego ma nadal płynąć w obronie ojczyzny generałów, żandarmów i pasibrzuchów.

Szachrajstwu burżuazji winien żołnierz polski położyć kres.

**Kto pragnie natychmiastowego pokoju z Rosją Sowiecką, komu rzeź bratobójcza stoi już kością w gardle, niechaj odmawia posłuszeństwa rządowi burżuazji i zdrajców ludu roboczego, niechaj z karabinem w garści śpieszy na pomoc robotnikom w Polsce, aby tam wspólnymi siłami Rząd Rad Delegatów Robotniczo-Żołnierskich zaprowadzić.**

## Przez gwardję robotniczą do Czerwonej Armji.

### Czerwona gwardja.

Tymczasowy Komitet Rewolucyjny Polski natychmiast po uroczystym ogłoszeniu manifestu do ludu roboczego miast i wsi przystąpił do zorganizowania polskiej czerwonej gwardji.

Co to jest czerwona gwardja i po co się tworzy? Rząd rewolucyjny ma trudne przed sobą zadania. Musi się on mieć na baczności musi w zarodku dławić wszelkie próby oporu i walki, jakie mogą podnieść z ukrycia najmięci obszarńików i kapitalistów w celu przywrócenia rządów burżuazyjnych. Boć te hyjeny pańskie nie dadzą tak łatwo za wygraną. Będą szukały sposobności i sił by jeno zwalić władzę robotniczą. Będą one podszczuwać drobnych posiadaczy, dławiących się z nędzy w swych warsztacikach lub na skrawkach ziemi, a jednak trzymających się uporczywie tej własności, jak niewolnik łańcuchów, do których już nawykł. Będą szczeruli na rząd rewolucyjny nieświadomych robotników, co jak pies smagająca rękę pana—liżą łapy burżujów. Będą posługiwały się również wszelkimi mętami społecznymi, które ustrój kapitalistyczny wtrącił w otchłań nędzy i występku.

Wszystkie te łajdaki dlonie, chwytające za broń do walki z władzą robotniczą, trza obezwładnić, trza wytrącić im z rąk oręż, trza wybić im wszelką myśl o oporze jawnym lub podstępym, zdradzieckim.

Tego nie można dokonać samym jeno słowem i gołymi rękoma. Na to musi mieć nowa, rewolucyjna władza setki i tysiące uzbrojonych rąk, które jej będą broniły przed wszelkimi zamachami, i ludzi, którzy gotowi są życie swe w ofierze dla rewolucji proletarjackiej poświęcić.

Kadrem takich oddanych sprawie rewolucyjnej bojowników może być narazie

jeno czerwona gwardja, złożona z tych, w których imieniu przemawia rząd rewolucyjny—z robotników miast i wsi. Ona właśnie będzie ręką broniącą nowego porządku i karzącą tych, co przeciw niemu odważą się powstać.

### Dlaczego gwardja, a nie armja?

Czemuż więc tworzy się proletarjacka gwardja, a nie Czerwona Armja Polska? A toć to jeno powiedzieć łatwo jest: stworzyć Czerwoną Armję, lecz dokonać tego jest niebyłe jak trudno. W Rosji Czerwoną Armję tworzą cały rok. Na to trza mieć zapasy broni i amunicji, trza mieć kadry wyszkolonych w sztuce wojennej instruktorów i kierowników. A tego wszystkiego rząd robotniczy w chwili jego powstania nie ma i mieć nie może. W tej gorączkowej chwili tworzenia nowej władzy stać ją jeno na powołanie pod broń luźnych oddziałów, które będą w żelaznych korbach utrzymywali porządek w kraju, które będą posterunkami na placówkach wewnętrznej walki, pomiędzy wyzwajającym się ludem roboczym, a wypelzającymi ze swoich ukrytych kryjówek gadami najmitów obszarńictwa i paskarstwa.

### Czego potrzeba, by powstała Czerwona Armja?

By powstała Czerwona Armja polskiego ludu roboczego, trza żeby żołnierze polscy porzucili hańbiące ich szeregi służusów kapitału i obszarńictwa i stanęli po stronie robotników. Trza, by żołnierz będący dotąd powolnym narzędziem w rękach kanali gieneralsko - oficerskiej, przedzierzgnął się w czerwonego bojowni-

ka rewolucji proletarjackiej. By jeszcze mocniej zacisnąwszy w dłoni karabin, całą mocą zwałił się na otyłe karki jaśniepanów.

Nie wiele do tego brak. Coraz jaśniej bowiem staje się w obalamucanych dotąd głowach żołnierzy polskich. Coraz częściej zdarza się, że rzucają oni broń o ziemię i chyłkiem przekradają się na stronę Rosji Sowieckiej, lub czmychają do domu na „polski urlop“. Aliści broni szkoda!

Toć ona jest skarbem prawdziwym dla nowego rewolucyjnego rządu. Każdy więc wiarus albo i młody rekrut, co dość ma rządów jaśniepańskich, niech chwyta broń pod pachę i nabojuów conajwięcej i przedostaje się do tych części kraju, które już władza Tymczasowy Komitet Rewolucyjny. Tam przyjmą go, jak pożądanego gościa, otoczą go braterską opieką i jeśli zechce bronić nowej władzy, zaciągną do bojowych szeregów rewolucji.

Zbrodnia więc w obliczu rewolucji proletarjackiej jest przechodzić na stronę czerwonych bez broni i amunicji. Należy uzbrojenie zabierać ze sobą.

Dla utworzenia Czerwonej Armji Polski trza, żeby w ich szeregach stanęli żołnierze polscy zaopatrzeni w broń i naboje.

### Przez gwardję do armji.

Boć nie wiecznie będzie nadstawiał swą głowę w obronie rządu rewolucyjnego Polski czerwonoarmista Sowieckiej Rosji i Ukrainy. Dopomaga on dzielnie polskiemu ludowi roboczemu do obalenia rządów burżuazyjnych, do przepędzenia ich po za granice Polski. Ale gdy tego dokonano, wróci do swych krajów, by podjąć twórczą pracę nad budową swego życia gospodarczego.

A wówczas cały ciężar obrony Polski Socjalistycznej przed zamachami z zewnątrz i od wewnątrz spadnie na barki samego ludu roboczego Polski.

Gdy więc Rząd Rewolucyjny będzie miał już dostateczne kadry fachowo-wojskowe, gdy zdobędzie on potrzebne zapasy broni i amunicji, wówczas z Czerwonej Gwardji i oddziałów wojska polskiego, które staną po stronie rewolucji zostanie utworzona Czerwona Armja Polska.

Władza Rad Robotniczo-Żołnierskich w Polsce stanie się wówczas taką samą niezwyciężoną potęgą, jaką jest teraz władza Sowiecka w Rosji i na Ukrainie.

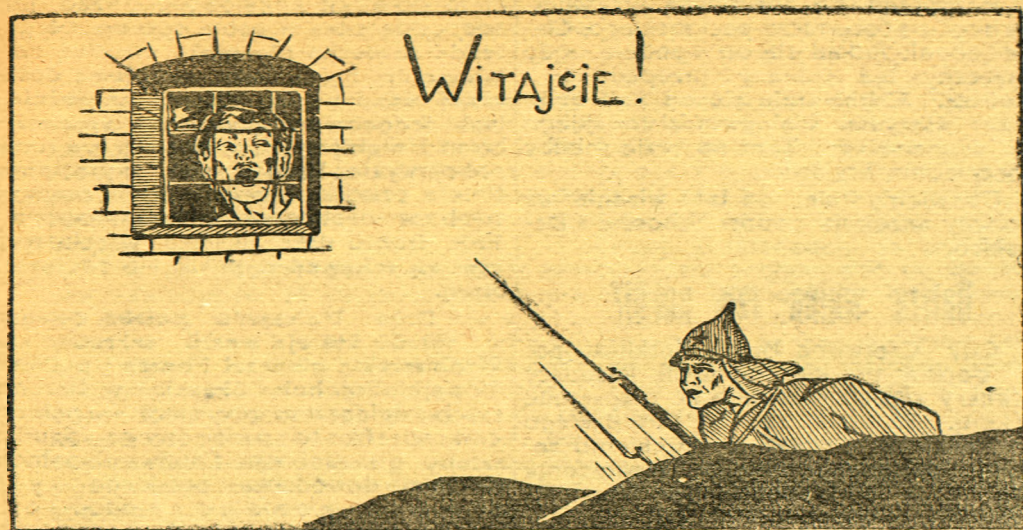
Nie ostoi się przed nią żadna siła obca lub rodzima, próbująca ją zwalić.

Pod osłoną proletarjackich bagnietów i karabinów maszynowych Polska Socjalistyczna Republika Rad utrwali i zabierze się do twórczej pracy nad budowaniem nowego życia.

STEB.

**Bagnet w rękach robotnika— to najlepsza gwarancja jego wolności. Do broni kto nie chce konać w nędzy i poniżeniu!**





„Witajcie!”

## Co słychać w Polsce.

### Rozporządzenie władzy rewolucyjnej.

Ujmując w swe ręce władzę nad te rytoryum, wyzwolonym z pod panowania obszarników, paskarzy i generałów, Tymczasowy Komitet Rewolucyjny Polski wydał 30 lipca w Białymstoku następujący komunikat:

„Na terenach Polski, wyzwolonych z pod jarzma kapitału, powstał Tymczasowy Komitet Rewolucyjny Polski, w którego skład wchodzi: t. Julian Marchlew-

ski, Feliks Dzierżyński, Feliks Kon, Edward Próchniak i Józef Unszticht.

Komitet Tymczasowy, ujmując rządy w swe ręce stawia sobie za zadanie:

Aż do chwili utworzenia stałego rządu robotniczo-włościańskiego w Polsce klasę podwaliny pod przyszły ustrój Socjetyckiej Polskiej Socjalistycznej Republiki Rad. W tym celu Tymczasowy Komitet Rewolucyjny Polski:

a) pozbawia władzy dotychczasowy rząd szlachecko-burżuazyjny;

b) odbudowuje i na nowo organizuje komitety fabryczne w miastach i folwarczne na wsi;

c) powołuje do życia miejscowe komitety rewolucyjne;

d) ogłasza za własność narodu fabryki, majątki ziemskie oraz lasy i oddaje je pod zarządek komitetów robotniczych miejskich i wiejskich;

e) gwarantuje nietykalność ziemi włościan;

f) powołuje do życia organy bezpieczeństwa, gospodarcze i aprowizacyjne;

g) gwarantuje obywatelom lojalnie wykonującym rozkazy i polecenia władz rewolucyjnych, zupełne bezpieczeństwo.

Tak rozpoczyna swe rządy nowa władza, władza rewolucyjna, proletariacka. Pierwszym jej kółkiem było wywołanie z rąk możnych wyzyskiwaczy ich narzędzi ucisku i wyzysku.

Gdy zaś władze polskie zagarniały terytoria Ukrainy i Białorusi, to przede wszystkim przywracały tym pjakom ludu robotczego ich dobra, fabryki i wszelką własność.

Lud polski na tym porównaniu potrafi poznać, gdzie jest jego rząd: czy tam w Belwederze, czy tu w Białymstoku.

### Tworzenie się Czerwonej Polski.

W Białymstoku dnia 2 sierpnia na placu głównym odbył się wielki wiec robotników białostockich. W podniosłym nastroju przyjęto proklamowanie Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski. Burzą oklasków spotkano przewodniczącego T. K. R. P.: Marc lewskiego, który w przemówieniu swym skreślił zadania rewolucyjnego rządu Czerwonej Polski. Tymczasowy Komitet Rewolucyjny witał w imieniu Rosji Sowieckiej t. Polujan, w imieniu K. P. R. — t. Skworow, w imieniu Czerwonej Armji przemawiał

J. LEŃSKI.

## Z pola walki.

### Oprawcy.

Pluton ułanów z porucznikiem na czele skoro świt wyruszył z miasta.

Żołnierze, którzy, jak to zwykle bywa, nie wiedzieli dokąd i poco jada, w milczeniu podążali za swoim porucznikiem. Każdy z nich snuł wszelakie domysły o wyprawie, o jej możliwych niebezpieczeństwach i przypominał sobie dotychczasowe przygody na wojnie.

Pan porucznik jechał na kasztanowym rumaku, ściągając co chwila nerwowym ruchem ręki ugły, jakby chciał wypróbować konia przed bitwą.

Pluton ułanów podążał szosą ku pobliskiemu lasowi. Po obu stronach rozpościerały się zbożowe łąny w blaskach wschodzącego słońca. Była to pora letnia przed żniwami.

Kiedy pluton dobiegł figury Chrystusa, która znajdowała się na rozstaju, pan porucznik dał znak ręką, a potem skomenderował:

— Pluton stój!

Żołnierze zatrzymali się posłusznie. Konie stanęły, jak wryte, zlekka przebiegając nogami i nachylając łby ku trawie.

— Trzeba nam wjechać w las, który tam oto widzicie — mówił porucznik. W głębi lasu jest polana, na której usa dowił się nieprzyjaciel. Trza go będzie osaczyć zwartym pierścieniem i... — zaczął się pan porucznik — wziąć do niewoli.

Głos porucznika brzmiał jakoś dziwnie, jakby w tym, co mówi, była przesada i jakby to, co czynić każe, nie miało nic wspólnego z operacjami woj-skowymi.

— A jeśli będą stawiali opór? — zapytał jeden z żołnierzy.

— Strzelać, jak do psów — odparł opryskliwie porucznik. — Kanaj!... — mruknął sam do siebie.

— Ordynans! — zawołał porucznik, gdy żołnierze wyciągnęły sznurem ruszyli przez pole do lasu.

— Rozkaz panie poruczniku — odrzekł żołnierz, który jechał tuż za nim. Po chwili koń jego, wspinając się na tylnych nogach i zalewając pianą uźdźdźnię, tańczył przed porucznikiem.

— Pojedziesz tą ścieżką, która prowadzi przez las do pobliskiego majątku. Zapytasz tam o pana Ruszczyca i powiesz mu, żeśmy już przybyli i żeby był spokojny.

— Rozkaz! — wyrzekł żołnierz lakonicznie i pocwałował naprzód, zmiatając tumany kurzu po drodze.

Żołnierze ruszyli stępą na przelaj przez pole. Po paru minutach konie wjechały do lasu, poczym, zboczywszy od ścieżki, przemykać się poczęły między rzadziejacemi drzewami. W oddali zaryso-wywała się polana, na której widać było gromadę ludzi, skapaną w blaskach słonecznych.

Wkrótce oczom żołnierzy przedstawił się dziwny i całkiem nieoczekiwany widok. Oto gromada chłopów i kobiet wiejskich skupiła się koło jakiegoś człowieka, który żywo giestykulował rękoma. Coraz wyraźniej dobiegały poszczególne słowa i zdania jego mowy:

— Towarzysze! — wołał on nisko ochryplym, lecz wciąż jeszcze dobitnym



dzielny dowódca frontu zachodniego Tuchaczewski, w imieniu białostockiego Komitetu Rewolucyjnego — t. t. Kowalski i Hübner i w imieniu białostockiego Komitetu Partii Komunistycznej — t. Zinder. Tow. Marchlewski proponował uczczenie w osobie t. Tuchaczewskiego dzielnej Czerwonej Armii, która niesie ze sobą wyzwolenie Polski pracującej. Projekt spotkał gorące przyjęcie. Rozpoczęto organizowanie polskiej Czerwonej Gwardji. Ogromny zapal łączy jaknajlepsze powodzenie.

## Wędrowka rządu.

Niemieckie gazety doniosły, iż rząd polski Piłsudskiego, Witosza i Daszyńskiego przenosi się z Warszawy do Kalisza. Jednocześnie odbywa się ewakuacja Warszawy.

Rozpoczęła się wędrowka prześwietnego rządu obszarńczo-paskarskiego. Ciekawe jednak dokąd się on wyniesie, gdy niegrzeczny lud robotczy przepędzi go i z Kalisza. Chyba uda się on pod opiekunkę skrzydła białogwardzistowskiego rządu węgierskiego. Tam na razie miałby on bezpieczną kryjówkę.

Obawiamy się, że taki właśnie los wędrowni oczekuje panów Witosów i Daszyńskich.

## Dalsza wojna czy pokój?

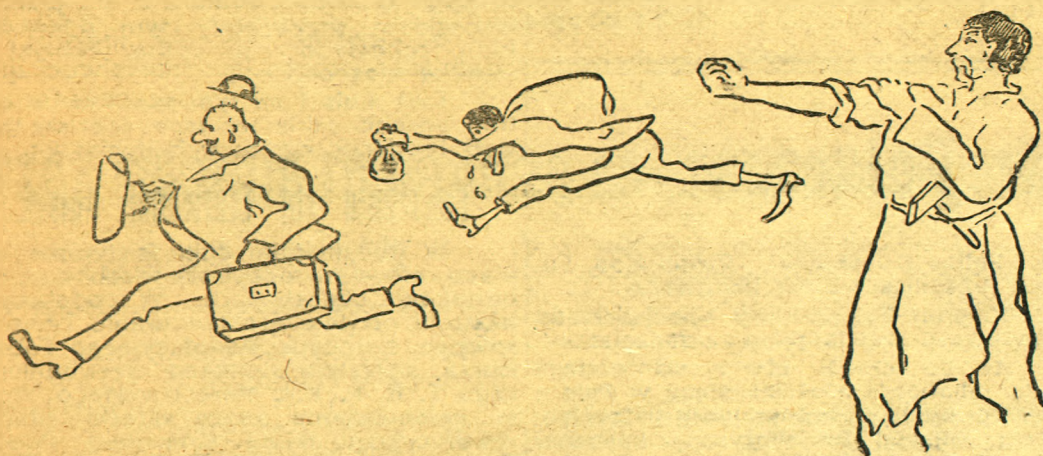
Gdy Czerwona Armia dotkliwie pobili wojska polskie, panowie Piłsudscy i Grabscy zaczęli przebąkiwać o rozejmie i pokoju. 22 lipca rząd p. Piłsudskiego zaproponował rządowi Sowieckiemu zawarcie natychmiastowego zawieszenia broni, wraz z jednoczesnym rozpoczę-

ciem rokowań pokojowych. Rząd polski widocznie zdawał sobie sprawę z tego, iż rząd sowiecki nie może przystać na zawieszenie broni, nie posiadając dostatecznej rekojmi, z których najważniejszą jest jednoczesne podpisanie zawieszenia broni i niektórych wstępnych warunków pokojowych. Rząd rosyjski zaproponował Polsce przysłać przedstawicieli zaopatrzonych w dostateczne pełnomocnictwa na linie frontu dnia 30 lipca, w celu rozpoczęcia rokowań o pokój i o zawieszenie broni.

Dnia 1 sierpnia polska delegacja, w skład której weszli sekretarz stanu Wróblewski, generał Romer i pułkownik Dowęjko-Solchub okazała w Baranowiczach delegatom rosyjskim — pełnomocnikowi frontu zachodniego Szutko i sztabu generałnego Łobowowi pełnomocnictwa dowództwa polskiego tylko dla przeprowadzenia rokowań, dotyczących zawieszenia broni.

Na to delegacja rosyjska dnia 2 sierpnia oświadczyła delegatom polskim, iż dla pomyślnego prowadzenia rokowań, niezbędne jest posiadanie przez nich na piśmie mandatu od rządu polskiego za podpisem naczelnika państwa Piłsudskiego, na zasadzie którego delegacja polska posiadałaby pełnomocnictwo do podpisania nietyko warunków zawieszenia broni; lecz wstępnych warunków pokojowych. W celu otrzymania wspomnianych mandatów delegacja polska może albo wyjechać sama do Polski, albo też porozumieć się z rządem polskim, co do wysłania nowych mandatów przez kurjera, czy też przez nowych przedstawicieli.

Dnia 4 sierpnia miało się odbyć w Mińsku spotkanie delegacji polskiej z delegacją rosyjską i ukraińską, zaopatrzoną w mandaty z podpisami towarzyszy Lenina i Rakowskiego.



## Czmychają...

i podniesionym głosem. — Wasz dzielnic i wyzyskiwacz chce was zgnoić w czworakach, zagłodzić wasze dzieci, ludzi w bydła obrócić. Nie dość, że musicie harować od świtu do nocy, że rodziny wasze oprócz zgnitych ziemniaków nie mają czego do gęby włożyć; jeszcze przyjdzie taki lotr i uraga twej nędzy, traktując cię gorzej od psa. Każę ci czapknąć do ziemi, a jak nie chcesz — to fora ze dwora.

Żołnierze chcieli nastawili uszu. Twarz pana porucznika drgała nerwowo, a w oczach zamigotał blask złowrogi.

— Ho!a, panowie szlachta... Jesteśmy ludźmi z tej samej, co i wy gliny i pomłatać sobą nie damy. Wara wam do naszego życia. Do czasu zginamy swoje karki w jarzmie... Nadchodzi dzień, gdy lud przepędzi was z folwarków, i gospodarstwa, które krwią i potem swoim użył, weźmie w swoje ręce. Krzywdzie naszej musi stać się zadość. Jenó trza nam iść ławą...

Ułani rozsykali się w łańcuch, otoczywszy polanę dokoła. Tuż przy nich za drzewami stało pięciu żandarmów z brauningami w garściach, gotowych do rzucenia się na upatrzone ofiary. Oczy im

świeciły złowrogo, a usta drgały katowskim uśmiechem.

Gdy już pluton ustawił się w pogotowie bojowym, skoczyli nagle w tłum, pochwyciwszy mówcę z tyłu za bary, a oficer skomenderował:

— Baczność! Gotuj broń!

Zaszczerkały karabiny. Gromada chłopstwa cofnęła się mimowoli wstecz, a potem runęła naprzód, jakby chcąc się przedostać przez kordon żołnierzy. Powstrzymał ją jednak widok najeżonych bagnietów. Zdziwienie i przestraszanie odmalowały się na ogorzalych twarzach. Nikt się widać tego nie spodziewał.

— Stać! — huknął porucznik. — Jesteście aresztowani. Delegaci waszego związku zostaną odprowadzeni do więzienia.

— Jakim prawem? — zagadnął porucznika młody parobczak w płóciennym suknie.

— Jakim prawem — przedrzeźniał porucznik. — Ja tu wam zaraz pokażę prawo.

— Związek nasz jest legalny — usiłował ktoś tłumaczyć oficerowi i żandarmom, ale pan porucznik przerwał mu hałaśliwie:

— Milczcie! Strajków się wam zachlewał. Ja was nauczę moresu. Kładcie go — komenderował dalej.

Żandarmi powalili mówcę na ziemię, a tymczasem jeden z nich przyniósł pęk różeg z lasu.

— Spuszczaj mu portki!

W mig plecy skazańca zostały obnażone.

W tej chwili rozległ się tentent kopyt końskich na drodze. Szybko mknęła karoca, której towarzyszył ordynans na koniu. Wewnątrz jej siedział wypalony jegomość z dwoma dziewczętami.

Wkrótce zrównali się z żołnierzami. Jegomość w myśliwskim stroju uchylił kapelusza, a porucznik salutował z uśmiechem.

— Witam dobrodzieja — zawołał uradowany przybysz. Jakieżś udało się obławę?

— Jak pan widzi — odrzekł porucznik. Chcemy im teraz dać nauczkę, którąby zakarbowali sobie na długie lata w pamięci.

— Ha... ha... — śmiał się grubas. — Zamiast karczyć urządźli związek, a wczoraj wieczorem porzucili robotę. Ale panowie żandarmi zamknęli im budę



Delegaci sowieccy dodali, że o ile otrzymanie wspomnianych mandatów w tak krótkim terminie było uznane za niemożliwe, można byłoby przystąpić do rokowań w Mińsku po uprzednim otrzymaniu od rządu polskiego oświadczenia, chociażby w drodze telegraficznej, iż wysłanym już delegatom udzieleno zostanie potrzebne pełnomocnictwo, a odpowiedni mandat będzie wysłany przez specjalnego kurjera.

W odpowiedzi na to delegacja polska oświadczyła, iż na podstawie wymienionych depesz, w których była mowa wyłącznie o rokowaniach dotyczących zawieszenia broni, delegacja polska otrzymała pełnomocnictwo tylko w granicach prowadzenia rokowań o zawieszeniu broni, wobec jednak oświadczenia delegacji rosyjskiej, delegacja polska uważa za niezbędne skonstruować, iż mandat jej nie może być wykorzystany, wobec czego zmuszona jest powrócić do Warszawy, by całą sprawę oddać do rozważenia rządowi polskiemu.

Dnia 2 sierpnia delegacja polska wyjechała z powrotem do Warszawy.

Należy zaznaczyć, iż w wymianie depesz w okresie od 22 do 23 lipca była mowa nie tylko o zawieszeniu broni, lecz i o pokoju.

W wyniku dalszych rokowań delegacja polska miała 14 b. m. przekroczyć linię frontu na szosie Warszawsko—Siedlce dla rozpoczęcia rokowań rozejmowych i pokojowych.

## Dlaczego Piłsudski chciał rozejmu a nie pokoju?

Pismacy warszawscy wygadali się, o co marszałkowi Piłsudskiemu chodziło, gdy gadał o rozejmie. Oto „Gazeta Warszawska”, organ byłego prezesa ministrów polskich, a obecnego

Wyobraź pan sobie, że w kasie związkowej znaleziono aż pięć tysięcy marek.

— Wiedoma rzecz, bolszewickie pieniądze — dorzucił jeden z żandarmów. A drugi, wylągnawszy z zanadru szmat czerwieni, zawołał:

— I czerwony sztandar!

Na widok sztandaru nienawiść błysnęła w oczach porucznika.

— Połóżcie tę płachtę agitatorowi na plecach, aby panienki się nie gorszyły.

Sponsoriale panienki zerknęły z pod oka na to widowisko. Patrzyły. Jak żandarm poczęł chłostać z całej siły aresztowanego, jak krew bryzgała z pod płachty, której czerwień spurpurowiała jeszcze bardziej. Głuchy jak wydobywał się z piersi delikatny wenta.

Długo jeszcze trwała egzekucja, której panowie przyglądali się z zadowoleniem, a chłopcy w złowrogim milczeniu. Żołnierze zaś spoglądali na nią z podeśbą. Trudno powiedzieć, co się tam w głębi ich duszy działo. W każdym bądź razie zachmurzone twarze nie wróżyły nic dobrego...

Narazim po przyjęciu we dworze znaleziono porucznika w ogrodzie z rozstraskaną głową.

ministra skarbu Władysława Grabskiego w numerze z 16 lipca otwarcie pisze: rokowania o rozejm zostały podjęte dlatego, że chodziliśmy przedewszystkiem o broń i amunicję, oraz o czas niezbędny do reorganizacji sił wyzerpanych i organizacji sił nowych”.

A więc chodziło kłicie i generalniejskiej z Brłwederu o to, by w drodze rozejmu przygotować się do nowej ofensywy. Bezcelność tych panów niema granic. Proponowali oni Czerwonej Armji rozejm po to jeno, by mieć czas na doprowadzenie do porządku swych rezerw i by potem rzucić się z nową siłą na Czerwoną Armję.

Oczywiście władza sowiecka nie byłaby tak naiwna, by się dać oszukać, i od razu zrozumiała istotę tajdackiej armii generalów polskich. Dlatego też zażądała one niezwłocznego rozpoczęcia rokowań o rozejm i o pokój. Szacherkę Piłsudskiego zdemaskowali endecy, podając w swym organie powody, dla których zagadano o rozejmie.

## Kłopoty pana naczelnika.

Rozpoczynając rokowania o rozejm, pan naczelnik Piłsudski zwrócił się jednocześnie do hersztów imperjalizmu koalicyjnego z błagalną prośbą o pomoc. No i herszci te naradzali się jakby to dopomóc biednym białogwardzistom polskim. Lloyd George gadał z Millerandem i Fochem.

Aliści nic z tego nie wychodzi.

A oto dlaczego. „Gazeta Warszawska” z 18 lipca pisze:

„Przedewszystkim zapasy wojenne prawie się wyczerpały, a o naruszeniu zwykłych zapasów armji nie może być mowy, bo nie zgodziłby się na to żaden parlament i żaden minister wojny. Następnie trudno jest Polsce dalej udzielać materiału wojennego na kredyt, bo budżety krajów koalicji i tak przedstawiają poważne luki.

Wreszcie zarówno Francja, jak i Anglja liczyć się muszą z czynnikami natury społecznej, a mianowicie z szaloną agitacją przeciwko wszelkiej walce zbrojnej z sołietami, która przybrała rozmiary tak poważne, że rządy bągatełizować jej nie mogą”.

Tak więc pan naczelnik głowi się nad wypłataniem się z matni, w którą sam się zagmatwał. A położenie jego jest zaiste nie do pozazdroszczenia: Czerwona Armja garbuje jego wojakom skórę, robotnicy polscy szykują się do zwalania jego rządów, a czcigodna babcia Antanta pomocy nie przysyła.

## Czarne kruki na froncie.

Przyparta do muru burżuazja polska szykuje nowe rezerwy ochotnicze z pośród synków jaśniepańskich. Ale nie po przestaje na tym. Oprócz panicyków posyła ona najwierniejszych swych agentów — księży. Ta czarna armja w sutannach zawsze była najtrwalszą podsta-

wą panowania jaśniepańskiego. Wszak to oni wszkiepiali w lud zasady pokory i poddania się choćby najbardziej jaśniejszemu rządowi, boć „każda władza od Boga pochodzi” (tylko władzę sowiecką nąsłał sam czort!).

I oto teraz prefekt warszawscy — jak donosi „Gazeta Poranna” z 13 lipca — zgłaszają swą „gotowość do służby czynnej dla armji na froncie w charakterze kapelanów wojskowych i w szpitalach”.

Czarnym bojownikom burżuazyjnego ustroju śpieszno na front. Wszak musi ktoś zagrzewać żołnierzy polskich do krwawej bratobójczej rzezi, do mordów, grabieży i pożog w myśl przykazania, którego uczą oni dzieci: nie zabijaj!

A kóż lepiej potrafi tego niecnego dzieła dokonać od żołnierzy czarnej międzynarodówki w sutannach.

## Sprawy żołnierza polskiego.

### Leguny w niełasce.

Leguny i inna brat linijowa popadła w niełasce u burżuazji polskiej.

Jakże? Tak się dzielnie sprawowali, tak dzielnie prali bolszewików, aż się opasła brzuszki warszawskich burżujów trzesły z zadowolenia. Legun był „bohaterem”, najlepszym synem „ojczyzny”, póki bronił jaśniepańskiej kabzy i w interesach żubrów kresowych ujarzmił lud pracujący Litwy, Białej Rusi i Ukrainy.

Ala skoro tylko odwróciło się szczęście od regularnego wojska polskiego, i leguny pod ciosami Armji Czerwonej drgnęły, a następnie poczęły piorunem odstępować — burżuazja polska straciła do nich sympatję.

Tymbardziej, że wśród za klęską w duszach legunów rodziło się powątpiewanie, czy sprawa, której kazano im bronić „do krwi ostatniej kropli z żył”, warta starych szelek, i czy nie lepiej ruszyć — ale na nadwiślańskich paskarzy.

I oto burżuazja polska musi szukać nowych kandydatów do sławy, bo starzy szli na psy i więcej już cyganić się nie dadzą.

Tworzą więc panowie na gwałt armję ochotniczą. Zbierają do niej akademików, studentów, uczniaków, urzędników, ba nawet księży. Prasa wypisuje im hymny pochwalne, jaśniepanienki przypinają wstążeczki, obsypując kwiatami, jako że to tyłowe, dziedziczne, atramentowe i balakarskie talatęstwo — to ostatnia i jedyna deska ratunku.

### Jak się w Polsce tworzy armja ochotnicza.

Nie bajka, nie satyra nasza, lecz najzwyczajniejszy przedruk z „Kurjera Porannego”, który czarno na białym pisze:

„Warszawski klub cyklistów oddał się do dyspozycji władz wojskowych.

Przed pójściem w pole jeden z komendantów oddzielnej grupy bojowej, kapitan Bunikos, zażądał od dowódcy dwunastu rowerzystów. Dowództwo poleciło kapitanowi Bunikosowi zwrócić się w tej sprawie do Klubu Cyklistów. Kapitan Bunikos uczynił wedle rozkazu. I otrzymał odpowiedź, że kilku motocykli-



stów zgłosiło się w charakterze ochotników gdzie należy, reszta zaś cyklistów... (tutaj niewyraźnie).

Tedy kapitan Bunikos znalazł ochotników cyklistów z po za klubu, mianowicie uczniów siódmej klasy szkoły średniej i kilku młodzieńców, zajmujących się sportem nie fachowo. Lecz nie miał rowerów. Poprosił więc Klub Cyklistów o dwaście rowerów. Odpowiedziano mu piśmiennie, co następuje:

Ponieważ klub nasz nie posiada rowerów własnych w swym majątku, a rozporządzać się własnością członków nie może przeto wszelka rekwizycja rowerów członkowskich z remizy klubu może być dokonana tylko na wyraźne zlecenie władz wojskowych. Zasięgałem wiadomości w sztabie generalnym, gdzie mi oświadczone, że rekwirujący winien przedstawić zapotrzebowanie albo z departamentu II-go sekcji wojsk samochodowych, albo od D. O. G. sekcji wojsk samochodowych, albo wreszcie od inspektora werbunkowego. O łaskawe dopilnowanie prawidłowości wspomnianej uprzejmie proszę Pana Kapitana. Czołem. (Zygałkowaty podpis).

Kapitan Bunikos pomyślał z uznaniem: Co to za porządek w tym patrijotycznym Klubie Cyklistów! — i tracił cały dzień na wyjednanie odnośnych dokumentów.

Następnego rana idzie z swoimi ludźmi do Klubu Cyklistów, aby zarekwirować tuzin dwukołówek na Obronę Państwa. Stróż klubowy mu odpowiada: Nie ma żadnych rowerów!

— Gdzież się podziały?

— Ja tam wiem. Wszystko musi na wycieczkach!

— W takim razie aresztuję pana.

To oświadczenie spłoszyło dostojnika klubowego. Zaproponował kapitanowi zaprowadzenie go do piwnic.

W piwnicach stały cztery motocykle i jedenaście rowerów. Obok znajdowały się maszyny bez opon, lub porozkręcane.

Wśród jakiś pan i zaczął kapitanowi wymyślać. Kapitan Bunikos zapytał uprzejmie:

— Czy Klub oddał się do dyspozycji władz wojskowych?

— Tak.

— Czy szanowny pan jest członkiem Klubu?

— Tak.

Tu kapitan Bunikos huknął:

— Stanać na baczność! Odpowiadać na pytania! Jeden ruch niesubordynacji, a odeszł na odwach!

Możesz spokojnie odstąpić dalej, towarzyszu legunie. Taka armja, interesów burżuazji naprawić nie zdoła. Choćby wstąpili do niej wszyscy paskarze, dzieci, fabrykanci, studenci, kamienieźnicy ze wszystkimi żonami i dziećmi.

Co ma wsiąć nie utonie.

**Robotnicy nie mają nic do stracenia, krom własnych kajdan, a do zdobycia — świat cały.**

## Pod sztandarem III Międzynarodówki.

### Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

Pod takim hasłem odbywał się niedawno (18 lipca — 7 sierpnia) w Rosji Sowieckiej drugi kongres III Międzynarodówki Komunistycznej. Kongres rozpoczął się w Piotrogradzie, dn. 18 lipca, przedstawiciele bowiem klasy robotniczej całego świata chcieli w ten sposób uczcić dzielnych robotników piotrogrodzkich, którzy pierwsi rzucili hasło powstania przeciwko caratowi, obalili go i przyczynili się przez swoją bohaterską walkę na froncie obrony Rewolucji i pracy do zaprowadzenia i utrwalenia dyktatury proletariatu. Następnie kongres przeniósł się do Moskwy.

#### Kto był na kongresie.

Na kongresie III-ej Międzynarodówki Komunistycznej byli robotnicy, wodzowie i przedstawiciele klasy pracującej prawie wszystkich krajów całego świata. Był to rzeczywiście zjazd międzynarodowy. Nie było prawie kraju, którego klasa robotnicza nie przysłałaby nań swego przedstawiciela.

Byli na zjeździe przedstawiciele ludu pracującego Europy, Ameryki, Azji, Afryki i Australji.

Jechali także na kongres przedstawiciele Komunistycznej Partji Robotniczej Polski, ale wobec ważnych wypadków w kraju, które zaczęły się rozgrywać w związku z niesłychaną klęską polskiej burżuazji, zawrócili z drogi, aby być w Polsce w razie wybuchu rewolucji w Polsce na swoich posterunkach rewolucyjnych.

#### Przebieg obrad.

Obrady nosiły charakter wielkiej narady wodzów i przedstawicieli klasy robotniczej całego świata nad sposobami obalenia wyzysku kapitalistów i wyzwolenia całej ludzkości pracującej z pod władzy złotego cielca. Dlatego miały one niezwykle poważny i spokojny przebieg, nie zakłócany żadnymi ostrymi sporami i opozycjami. Wszyscy byli przejęci jednym dążeniem, wspólnym celem i jeśli się ujawniały jakiegokolwiek różnice, to tylko w sprawach praktycznego zastosowania i urzeczywistnienia tego lub owego środka taktycznego.

Widać było, że wielka idea komunistyczna jednocy wszystkich robotników całego świata w jeden wielki obóz walki czynnej ze starym podłym światem, oraz pracy nad stworzeniem nowych porządków, nowego, lepszego życia.

#### Wyniki obrad.

W rezultacie swych trzytygodniowych prawie obrad kongres wykonał olbrzymią i nader ważną dla robotniczego ruchu rewolucyjnego pracę.

Przedewszystkiem usunął z Międzynarodówki Komunistycznej takie partje, które się jeno nazywały robotniczymi, a w rzeczywistości zdradzały za judaszowe srebrniki sprawę robotniczą na korzyść burżuazji. Pozostałe zaś w III Międzynarodówce Komunistycznej partje zjednoczył ściśle, jako poszczególne działające w roz-

maitych krajach oddziały jednolitej komunistycznej rewolucyjnej armji robotniczej, dążącej do wspólnego celu pod dowództwem generalnego sztabu Rewolucji wszechświatowej — Komitetu Wykonawczego III Międzynarodówki Komunistycznej. Oprócz tego kongres zdecydował cały szereg spraw taktycznych, które dotychczas były przez oddzielne partje komunistyczne różnych krajów rozmaicie rozumiane. W ten sposób kongres ujednolcił metody i sposoby walki klasowej dla całego proletariatu, dał wskazówki i wytyczne, przez co ułatwił prowadzenie samej walki i oszczędził wiele napróżnych ofiar i strat.

Można powiedzieć, że kongres wypracował jednolity plan walki pracy z kapitałem w przededniu walnej i ostatecznej batalji.

Olbrzymi wpływ Kongresu na masy robotnicze całego świata uwiódł się już podczas trwania samych obrad. Na skutek uchwały Kongresu robotnicy zagraniczni przerwali dowóz amunicji, posiłków i broni, skierowanych przez kapitalistów zagranicznych do Polski szlacheckiej, przez co ułatwili Armji Czerwonej odniesienie zwycięstwa nad reakcją jaśniepańską.

#### Uroczysty obchód na cześć Kongresu.

Ale najpiękniejszym momentem Kongresu, był uroczysty obchód, jaki czerwona Moskwa robotnicza urządziła dn. 27 sierpnia na cześć Kongresu, owego żywego synu bolu międzynarodowego braterstwa robotników.

Na olbrzymim placu czerwonym w Moskwie, przed mogiłami bratnimi bohaterów walki klasowej, pod murami niegdyś carskiego Kremlu, dziś siedziby pierwszego w świecie rządu robotniczo-właścicielskiego Rosyjskiej Republiki Rad odbyła się niezwykle piękna i uroczysta manifestacja.

W przeciągu 6 godzin przed oczyma członków Kongresu przelewało się morze robotników, robotnic, dzieci, młodzieży, oddziałów Armji Czerwonej i t. p. Około pół miliona przeważnie uzbrojonego proletariatu wykazało przed Kongresem swą siłę, świadomość klasową, dyscyplinę rewolucyjną i radość, że dzięki bohaterskiej walce proletariatu rosyjskiego, czerwona Moskwa może w swych murach gościć i przechowywać kuźnię niedalekiego wyzwolenia klasy robotniczej całego świata — III a Międzynarodówkę Komunistyczną i jej Kongres. Ogromny plac zalany był demonstrantami idącymi w szyku wojskowym pod nieprzeliczonemi sztandarami czerwonymi. Był to zaiste wielki i wzruszający dzień świata klasy robotniczej.

Kto go widział, nie zapomni przez całe życie.

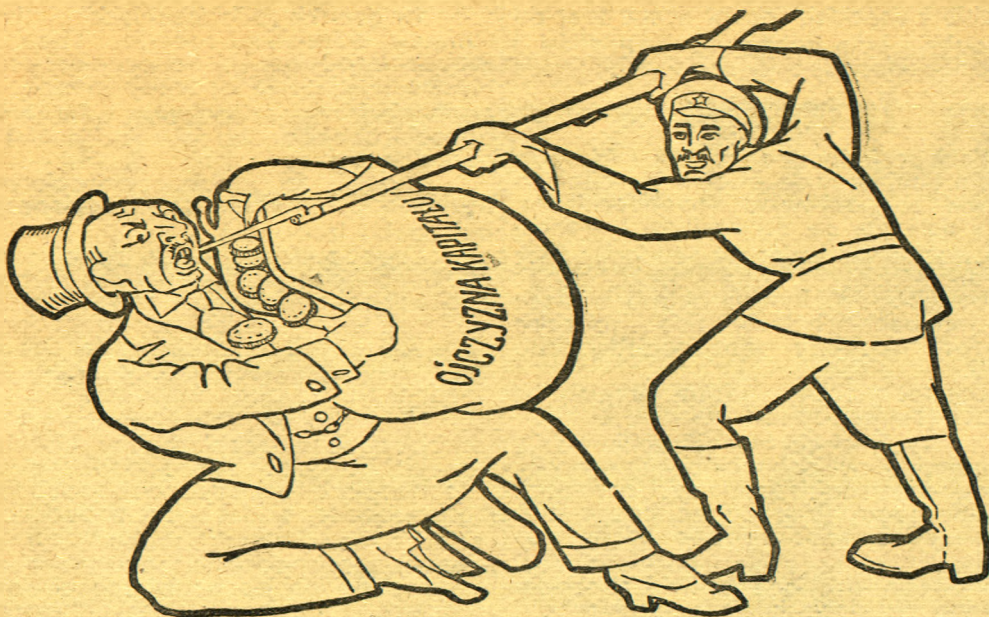
To też zagraniczni goście nie mogli powstrzymać okrzyków zachwyty i radości.

W szeregu demonstrantów szli także miejscowi robotnicy polscy ze sztandarami. Ich witano entuzjastycznie okrzykami: „Niech żyje Polska Socjalistyczna Republika Rad!”

O wielki dzień, będący przeglądem naszych sił w przededniu ostatecznych walk z ginącym światem kapitału pozostanie w pamięci jego uczestników jednym z najświetlejszych wspomnień.

Robotnikom zaś całego świata dodał on wiele sił i zachęty do dalszej walki o zwycięstwo.





„Ojczyzna w niebezpieczeństwie!”

## Front walki i pracy.

### Elektryfikacja Rosji.

Praca twórcza w republice robotniczo-włościańskiej wrze i kipi. Jeszcze z resztek frontu dochodzą echa wystrzałów, jeszcze kapitał zagraniczny próbuje zadusić Rewolucję proletariacką drogą najścia zbrojnego, a oto już robotnicy i włościanie, którzy nie muszą z bronią w ręku bronić zdobyczy swej Rewolucji, zakasali rękawy i wzięli się do budowy nowego życia.

Powstała nowe, olbrzymie projekty, codziennie idzie mrówcza, wytrwała praca. Wśród całej masy pomysłów i projektów ogólną uwagę zwraca na siebie projekt elektryfikacji Rosji, t. j. użycia i zastosowania siły elektrycznej, jako siły pociągowej, oświetlającej i opalającej. W Rosji wprawdzie materiałów palnych i opałowych jest ogromna ilość, ale i wydobywanie i szczególnie przewóz w obecnych warunkach jest bardzo utrudniony.

O wiele więc praktyczniej spalać owe materiały opałowe jak węgiel, drzewo, torf i t. p. na miejscu, zamieniając energię ciepłą na energię elektryczną, którą już bez porównania łatwiej rozsyłać i rozdzielać po całej Rosji za pomocą sieci przewodów elektrycznych.

Obecnie przystąpiono do przedwstępnych robót, mających na celu zaopatrzenie w elektryczność obszarów położonych nad Wołgą.

Tak zwany obwód nadwołżański składa się z pięciu gubernji: kazańskiej, sybirskiej, samarskiej, saratowskiej i astrachańskiej. Zamieszkuje tam do 13 1/2 mil. ludności, na obszarze przeszło 400 tys. wiorst kwadratowych.

Dotychczas w Nadwołżańskim obwodzie istnieje jedna znaczna gałęź przemysłu — młyny, oraz drobniejsze: tkacka, przetworów mięsnych, minerskich, i przemysł chemiczny, zwłaszcza wyrób materiałów wybuchowych.

Przemysł dotychczas był rozwinięty słabo z powodu małej gęstości zaludnienia i niezwyklej urodzajności ziemi.

Wobec tego, że Nadwołżański obwód posiada wiele surowców, żywności, oraz wspaniałą linię komunikacyjną, w postaci Wołgi, przez połączenie której z Donem za pomocą kanału, cały obwód otrzyma wyjście do morza, dostarczenie mu elektryczności ożywi i postawi na nogi przemysł, który ma tam widoki ogromnego rozwoju. Ręk robotniczych wystarczy, zwłaszcza skoro rozwój gospodarki rolnej, ulepszenie uprawy roli, zastosowanie maszyn, zdrenowanie obszarów i sztuczne nawodnienie i t. p. uwolni maństwo robotników rolnych, którzy dotychczas zajęci są uprawą roli nader nieprodukcyjnie. Pozatym istnieją tam wszystkie warunki dla rozwoju przemysłu tkackiego, drzewnego, sukiennego i t. p.

Może się również rozwinąć przemysł żelazny na uralskiej rudzie, fabryki mechaniczne, cementowe, chemiczne i t. p.

Niezbędną dla rozwoju owych gałęzi przemysłu energię, dostarczą znajdujące się tam znaczne zapasy топлива w postaci torfu, drzewa, gazów i t. p., które będą na miejscu przetwarzane na energię elektryczną. Zwłaszcza gazy palne będą mogły być wyzyskane. W powiecie Nowouszeńskim, około stacji Alтата znajduje się parę szczełin głębokości około 130 metrów, przez które w przeciągu roku wydobywa się rocznie około 80 milionów metrów sześciennych gazu palnego. Gazy palne znajdują się w znacznej ilości również i w innych miejscowościach nad Wołgą.

Dla wyzyskania na miejscu owych materiałów palnych i przeróbki ich od razu na energię elektryczną, ma być zbudowana kilka stacji elektrycznych o mocy 150 — 180 kilowatów.

Tak oto pod rządami robotników i włościan bogactwa przyrodzone będą wyzyskane celowo i praktycznie, dadzą ciepło, światło, siłę i dobrobyt ludowi pracującemu.

## Więści z zagranicy.

### Grableż.

Szanowna klika rządów kapitalistycznych Europy Zachodniej, zwana powszechnie Antantą nie uczuwa najmniejszych skrupułów, gdy chodzi o ostateczne wyniszczenie i zrujnowanie pokonanego wroga. Zwyciężone przez nią w ostatniej wojnie imperialistycznej Niemcy odczuwają dziś skutki narzuconego im przez Antantę pokoju Wersalskiego, którego dewizą jest doszczętne rozbrojenie i ograbienie Niemiec. Zwycięskie rządy Antanty, jak dawny komornik carski, nie liczy się z tym, iż głód panuje dziś wszechwładnie na całym terytorjum Niemiec, iż dziesiątki tysięcy niemowląt ginie wskutek braku mleka, iż starcy i kobiety mrą, jak muchy wskutek braku pożywienia, że setki tysięcy robotników wyrzucono na bruk, albowiem z powodu wysyłania olbrzymich ilości węgla niemieckiego do Francji i Włoch, fabryki niemieckie musiały stanąć. Zwolte wane co jakiś czas dodatkowe konferencje sprzymierzeńców bądź to w San Remo, Spaa i Boulogne (Buloń), po za różnemi szacherkami politycznemi, wymyślają coraz to nowe sposoby łupienia i okradania (a wszystko na zasadzie „traktatu wersalskiego”) zwyciężonych Niemiec.

I tak oto:

„FRANKFURTER ZEITUNG“ (Gazeta Frankfurcka) z dn. 15 czerwca przytacza niektóre szczegóły z działalności komisji, która ma zrealizować umowę pokojową co do eksportowania z Niemiec węgla: Francja — 4,636,042 tonn, z których odstąpiono księstwu Luksemburg 406,000, Włochy — 316,063 i Belgja — 98,553 tonny; bydła: Francja — 6,547 koni, 40,720 sztuk bydła rogatego, 67,476 owiec, 7,875 kóz; Belgja 3,116 koni, 43,489 sztuk bydła rogatego, 32,644, owiec, 6,140 kóz i 28,339 sztuk drobiu.

Inna zaś gazeta niemiecka

„BERLINER TAGEBLATT“ z dn. 26 czerwca przytacza nader ciekawe obliczenia towarów, oraz innych rzeczy wartościowych wywiezionych na mocy traktatu wersalskiego z Niemiec do państw Antanty. Wszystkie cyfry podane są w złotej walucie. Do spisu weszły: Węgiel kamienny z okręgu Saarskiego na sumę 1 miljarda marek, flota handlowa zabrana przez sprzymierzeńców — 82 miliony marek, maszyny — 150 [marek, materiały kolejowe — 60 mil. marek i kable 56 mil. marek. Jest to tylko początek systematycznego wyciskania soków z Niemiec, zorganizowanego przez traktat w Wersalu.



Powyżej przytoczone cyfry najlepiej wykazują jak niepomahowane są apetyty imperjalistów, gdy chodzi o ograbienie zwyciężonego przez nich kraju.

Lecz proletarjat niemiecki nie idąc za przykładem swego ugodowego rządu, pokornego sługi i niewolnika Antanty, zbiera swe siły do ostatecznej walki, aby obalić swój rząd socjal-zdradziecki, a narzucony mu traktat wersalski, ten nędzny strzępek papieru zniszczyć, tak jak zniszczyła w swoim czasie pamiętny traktat Brzeski zwycięska Rosja Sowiecka.

## O 90 kopejek.

Przed paru dniami radjo angielskie z Horsea'y (Horsi) przyniosło wiadomość, iż rząd angielski odrzucił żądanie górników, domagających się zwiększenia dziennej płacy zarobkowej o 2 szylingi (szyling 45 kop.).

Związek górników poruszony do żywego decyzją rządu w tej sprawie, zwołuje specjalną konferencję górnictwa, która ma opracować godną odpowiedź na nową prowokację kapitalistycznego rządu angielskiego. Panuje powszechne przekonanie, iż konferencja ogłosi powszechny strajk górniczy na całym terytorjum angielskim. Górnicy zaś mają wiernego sprzymierzeńca w postaci potężnego związku dokkerów, (tragarów portowych) który niejednokrotnie popierał skutecznie strajkujących górników.

Strajk zaś górników i dokkerów spalizuje całe życie przemysłowe Anglii. Staną koleje fabryki i warsztaty.

Walka jednak o dwa szylingi jest tylko kolejnym etapem w drodze do ostatecznego celu górników angielskich — upaństwowienia wszystkich szybów i kopalń. Wieści zagran.

## Olbrzymi strajk parobczański.

Zaledwie przebrzmiały we Włoszech echa ostatnich wydarzeń w Ankonie (patrz Nr. 1 „Żołnierza Rewolucji“), gdy rząd włoski został poważnie zaniepokojony wybuchem olbrzymiego strajku parobczańskiego w prowincji Bolońskiej (jeden z najżyźniejszych okręgów rolnych w państwie włoskim).

O rozmiarach i powadze strajku sądzić można chociażby z tego, co pisze o nim jedna z większych włoskich gazet burżuazyjnych „GIORNALE D'ITALIA“ (Dziornale Ditalja).

„Wszelkie usiłowania — pisze gazeta — w celu dojścia do porozumienia między właścicielami ziemskimi i robotnikami rolnymi w prowincji Bolońskiej spełzyły na niczem; większa część urodzaju we Włoszech przepadnie. Rząd w celu uratowania chociażby części urodzaju, nie zebrał go z powodu strajku, zarządził rozmaite środki. Donoszą jednak, iż robotnicy strajkujący postanowili w drodze represji zmusić łamistralków do solidarności ze wszystkimi strajkującymi robotnikami rolnymi.

Dla niesłychanie wycieńczonego przez wojnę europejską kraju, strata nowego urodzaju, jest niesłychaną wprost klęską. Występna polityka obszarnczego rządu włoskiego pcha kraj w objęcia tej klęski. Tylko ujęcie całkowitej władzy w ręce ro-

botników i włościan może ocalić kraj od tej zaguby, jaką gotują mu kapitaliści i obszarnczy włośc.

## Za oceanem.

Fala rewolucyjna zalewa dziś coraz to nowe i nowe kraje. Coraz to w innym państwie zorganizowani robotnicy i włościanie uciekają się do strajków i w większości wypadków osiągają całkowite zwycięstwo.

Nietylko w Europie, ale i w odległych zamorskich lądach, fala strajkowa podmywa istniejący tam ustrój kapitalistyczny.

Ostatni numer gazety angielskiej „TIMES“ (Tajms) donosi, iż

„w Australji zastrajkowali wszyscy pracownicy instytucji państwowych, za wyjątkiem kolejarzy i pracowników poczty, którzy liczą się na służbie wojskowej. Strajk odbił się bardzo ciężko na interesach kraju. Pertraktacje między rządem i strajkującymi nie dały żadnych wyników“.

## Gawędy.

### Do ostatniej kropli krwi?..

Z planą na ustach burżuazja polska zapowiada światu, że bronieć będzie „swej niepodległej ojczyzny“ do ostatniej kropli krwi“.

Mimowoli przychodzi na myśl nieśmiertelny wiersz poetki uciemiężonych:

„A na wojnie świszczą kule  
Lud się wali jako snopy,  
A najdzielniej biją króle  
A najgęściej giną chłopcy“;

który wypowiada to, o czym przemierza burżuazja polska, — że karki swe nadstawiać będą Bartki, Wojtki, Maćki, a nie synkowie jaśniepańscy.

Obszarnczo paskarski rząd polski nie słyszy okrzyku, który od początku awantury wojennej wyrwa się z piersi milionów ludu pracującego — z fabryk, kopalń, czworaków parobczańskich i chat chłopskich: dość tej przeklętej wojny!

Bracie mój! — gdybyś choć od niechcenia zechciał zastanowić się choćby na chwilę, nad położeniem Polski jaśniepańskiej, to zrozumiałbyś jak odpowiednia chwila nadeszła. By wola ludu pracującego była usłyszana, by na gruzach awanturniczej Polski burżuazyjnej powstała Polska Ludowa — Rad Delegatów Robotniczo Żołnierskich.

Głowił się bracie niestrza, by pojąć, dlaczego Imię pan Marszałek i Wysoki Sejm podnoszą taki hamider i na łeb na szyję organizują „obronę do ostatniej kropli krwi“. Wiedzą oni co czynią podnosząc ten gwałt.

Czy wziąłeś pod uwagę, bracie, te setki włók ziemi, której są oni właścicielami — a których ty łakniesz, fabryki, kopalnie, na których harujesz od wschodu do zachodu jako robotnik; a banki i kasy, do których długi i podatki z ciebie ściągane znosisz i t. d.

To są sprzężawy, które zmuszają jaśniepańskich do tak szczerego krzania się około obrony „zagrożonej ojczyzny“.

Ta garstka „patriotycznych“ pijawek i mętów, wszelkiego rodzaju, która rządzi w burżuazyjnej Polsce, nie może przecie powiedzieć ci; broń, chamie, naszych kufurów, przywilejów, folwarków, fabryk i banków, bo byś ją posłał na złamać karku.

Dlatego to gadzina szowinistyczna wystawia szumne hasła obrony narodowej (czytaj burżuazji).

Organizuje swych synków — młodzież akademicką i sztubaków — w drużyny ochotnicze, których celem jest stać się, byś ty nadal pozostał ślepyim narzędziem mordu; niepomysłał uwolnić się z jarzma wyzysku i niewoli, w jakie wrzęcia cię rodzima burżuazja.

Nie zamykaj, bracie, oczu na to, że teraz wszystkie reklamowane „swobody polskie“ znikły już, za dotknięciem różdżki czarodziejskiej. Paskarsze, fabrykanci i generałowie, wodzący rej w Sejmie na czele z „Naczelnikiem“, ogłosili stan wyjątkowy, przeprowadzając masowe areszty komunistów, (to jest bardziej świadomych, zorganizowanych robotników), zamknęli pisma robotnicze, rozpedzili związki, organizacje, karmiąc bractwo robotniczą szpicłowaniem, napaścią i psaką.

Kielich goryczy ludu pracującego Polski, wypełniony już jest po brzegi. Kolej, bracie — żołnierzu, na ciebie, gdyż bagniet dotąd jest w twoich rękach.

W każdej chwili możesz użyć go przeciw panom Witosom, Daszyńskim, Grabskim, Hallerom, Piłsudsk m i innym apostołom i stróżom burżuazyjnego świata wyzysku i lajdactwa.

Dlatego namyślasz się? Hajda do czynu o lepsze jutro. Armia Czerwona jest już na terytorjum Polski.

Ona pragnie pomóc ci obalić rządy burżuazyjne w Polsce, które jak spróchniałe kłody wali pokotem w swym zwycięskim pochodzie na zachód.

Witajcie, bracie! Wola ona z głębi serca do żołnierzy i biedoty, nie uciskać was, jeno pomóc załatać się ze zgrają oprawców i burżujów przychodząc.

I prawdę, wszędzie bowiem, gdzie wkraczają wojska sowieckie, powstają Komitety Rewolucyjne, które powołują do życia Rady Delegatów Robotniczo Żołnierskich. Pod zarząd tych Rad przejdą fabryki, kopalnie i dobra obszarncze.

O takim wydzieleniu wysyłaczy wyraźnie mówi Manifest Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski.

Tak więc, bracie żołnierzu, nienamyslał się, który z wojujących oborów — ten, do którego ty teraz należysz, czy ten, na którego czele stoi Tymczasowy Rewolucyjny Komitet Polski — niesie Polskę zagonienie krwawych ran, oraz trwały, sprawiedliwy i wyczekiwany pokój.

Rozpedź burżuazję i jej fagasów z Daszyńskim na czele, wsadź ich za kraty i twórz Rady Delegatów Robotniczo Żołnierskich z którymi pokój czerwona Rosja natychmiast zawrze.

Pamiętaj:

Nie nam wyglądać zmiłowania  
Z wyroków bożych, z pańskich praw  
Z własnego prawa bierz nadania  
I z własnej woli sam się zbaw!

JAN POLAK.

Byli robotnik warszawskiej firmy budowlanej Julian Strawa.